

KECSKEMÉTI LAPOK.

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

<p>Előfizetési díj: Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr., negyedévre 1 frt. 50 kr.</p> <p>Az előfizetés az év folytán minden hónapban megkezdhető.</p>	<p>Megjelen hetenként egyszer, VASÁRNAP.</p> <p>Az előfizetési pénzek, úgy a hirdetések is „Tóth László könyvnyom- dájának” ezimzendőik.</p>	<p>Szerkesztő- és kiadó-hivatal: BUDAI-NAGY-ÚTCZA 184. SZÁM.</p> <p>E lap úgy szellemi, mint anyagi részét illető minden küldemény a szerkesztő- és kiadó- hivatalhoz intézendő.</p>	<p>Hirdetési díj: 3 hasábos petit sor egyszeri hirdetésnél 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel ár- leengedés adatik.</p> <p>Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.</p>
---	--	--	---

Kecskemét, 1881. szeptember 9.

A példabeszéd azt tartja: „jobb későn, mint soha.” E sorok írója is oly kérdést kíván ez úttal szellőztetni, mely mindamellett, hogy népünk vagyoni viszonyaival és fejlődésével szoros összefüggésben áll, eddigelé különösen a népet oktatólag, felvilágosítólag tárgyalva s érdeme szerint méltatva nem volt. Pedig a helyi lapok akkor felelnének meg nagyrészt feladatuknak legjobban, ha a mindennapi élet viszonyait érdeklő kérdések fejtegetését is felölelnék, melynek célja a nép oktatása, felvilágosítása s egyben-másban jobb útra terelése. Ezzel egyszerismind bizalmat is gerjesztünk magunk iránt, főleg ha meggyőzzük előadásunk igazsága és hasznos voltáról.

Van egy nagy hiba, mely népünk vagyonosodási, jobban mondva elszegényedési viszonyain veres fonálként vonul keresztül, s ez a váltókötelezettségek elvállalásában s a váltóaláírások körül nyilvánult óriási könnyelműség és meggondolatlanság. Ez az, mely annyi embert fosztott már meg keserves keresményétől, s mely annyi csalódást és keserűséget okozott nem egy embertársunknak. Oly tárgy ez, mely a felhozottakon kívül összes hitelviszonyainkat, tehát legfontosabb érdekeinket is közről érinti, méltó ennélfogva, hogy bár fájdalom sok tekintetben későn, vele mégis foglalkozzunk.

Sokszor felhozott már, hogy a váltótörvény hozzánk nem kellő időben vagyis akkor hozott be, mikor még kellő és megfelelő hitelforrásokról országszerte gondoskodva nem volt. E körülményt aztán lelketlen uszorások felhasználták, s a váltó segélyével irgalmatlanul zaklatták és préselték a szegény hitelre szorult népet, melynek aztán annyi áldozata lett, másfelől pedig annyi hirtelen meggazdagodást eredményezett. Következett erre a másik időszak, midőn a mulasztást helyrehozandó, országszerte alakultak különféle pénzügyi intézetek, melyek a hitelnek és pénzügyi szükségletnek mind megannyi forrása gyanánt kínálkoztak. Ez azután viszont más bajnak lett okozója. A hitelkeresők ugyanis, mint a kalitkából kiröpített madarak, felhasználták az alkalmat, derűre borúra szedték fel a kölcsönt, s pedig gyakran nem is beruházási célokra, hanem csak a mindennapi költségek vagy éppen luxus kiadások fedezésére. Igen sokan azon könnyelmű tévedésben szenvedtek, hogy ama felvett kölcsönt talán vissza sem kell fizetni, vagy legalább is a törlesztési forrásokról előre komolyan nem gondoskodtak. Ennek aztán az lett a következménye, hogy kivált oly helyeken, mint városunkban is, hol több pénzügyi intézet is létezik, egymásután mindegyiknél kimerítették a hitelt, s mikor a váltónyaralódzás paripája kisiklott alóluk, azt vették észre, hogy tönkrementek. De ez még hagyján, ha csak magok lettek volna saját hibáik áldozatává, de mindegyik maga után rántott még legalább két embertársát. S ez

vezet bennünket arra, hogy rámutassunk azon könnyelműsége, melyet a váltóaláírások körül annyian elkövettek. Vannak emberek, kik hitelök igénybevételénél boldog boldogtalant felszólítanak váltóaláírásra, nem keresve, vajjon tehetnek-e ők azért viszontszolgáltatást, vagy éppen képesek-e mindig kellő biztosítékot nyújtani. Vannak viszont olyanok, kik a váltóaláírást egyszerű névaláírásnál egyébnek nem tekintve, boldog boldogtalannak aláírják, s nem gondolják meg, hogy az által minő kötelezettségek s mily következmények terhét vállalták magokra. Mindkettő elítélendő nagy hiba, mely az illetőknek vagyoni soliditása és hitelképessége iránt mindjárt kételyeket támaszt, s ha egyszer azok megingatvák, helyreállításuk igen nehéz. De van azután ennek még szomorúbb oldala és következménye is, az tudniillik, hogy a ki így derűre borúra irkálja alá a váltókat, az ki nem kerülheti, hogy egyszer-másszor kellemetlenséget sőt érzékeny veszteséget ne szenvedjen. Különösen a pénzügyi intézetekhez benyújtott váltókra tett aláírás jelentőségét ismerik legtöbben félre. Azt gondolják ugyanis, hogy aláírják, hisz nem ők veszik fel a pénzt, tehát ők csak olyan mellékes szereplők a váltón, hogy a három név rajta legyen. Pedig a váltó természetét az hozza magával, hogy bármily alakban és minőségben történt is az aláírás, az a váltótulajdonos irányában egyforma kötelezettséget állapít meg, habár az eljárás különbözik is egymástól.

A felhozottak a gyakorlati életből vannak merítve, s általuk nem is az volt célunk, hogy a váltóaláírástól mindenkit végkép elidegenítsünk, mert hisz mi a váltót az egészséges pénzforgalom egyik közegének s eszközének tekintjük. Mi csak az aláírások könnyelmű eszközlése ellen szólaltunk fel, s rámutattunk az azokból származható veszélyekre.

Tanulság ebből az, hogy legyünk óvatosak és körültekintők mind abban, hogy kit szólítunk fel váltókötelezettségi teher elvállalására, mind pedig a tekintetben, hogy kinek s mi célból írjuk alá váltóját. Ezzel hitelviszonyaink megszilárdítását is előmozdítjuk, s egyes emberek is kevesebb veszélynek lesznek kitéve. Így aztán, bár magunk kárán okulva mégis csak rájövünk, hogy jobb későn mint soha.

Válasz Tassy László úrnak a „Kecskeméti Lapok” 36-ik számában megjelent közleményére.

Ha Tassy László úr szolgáltatást vélt tenni a gazdasági szakosztályal egybekapcsolt felső-népiskola ügyének akkor, midőn ezen lapban fentjelzett közleményét nyilvánosságra hozta, úgy rendkívül csalódott ő is, de csalódtunk mi is, midőn azt hittük, hogy Tassy úr iskolánknak s ezzel kapcsolatban Kecskemét város földművelő-osztálya gazdasági viszonyainak előbbvitale és okszerűbbé tételének jóakarója.

Valóban szomorúan lepett meg azon rendkívüli nagy átalakulás, melyen egy év alatt Tassy László

úrnak gondolkozása és véleménye iskolánk iránt általesett.

Még ezelőtt egy évvel a „Kecskeméti Lapok” 34-ik számában, „Néhány szó a gazdasági felső-népiskola érdekében” cím alatt közzétett cikkben Tassy úr a többek között ezeket mondja: „Ezen tanintézetet felállította a város ezelőtt mintegy hat évvel, azon atyai jóakarattal, hogy Kecskemétnek idővel értelmes, józan gondolkodású és saját állását jól felfogó gazdákat neveljen; de még azért is, hogy ne legyenek a szülők kénytelenek gyermekeiket alig 11—12 éves korukban a tanyára vinni egy pár ló vagy tehén őrzése végett, mert egyébre úgy szellemi, mint testi fejletlenségük fogva úgy sem alkalmasak; szóval ezen gazdasági tanintézet van arra hivatva, hogy Kecskemétnek értelmes gazdákat s a gazdaközönség túlsúlyban lévő, értelmes s a mai kornak megfelelő középosztályt neveljen.” Egy további pontban így folytatja Tassy úr: „Tisztelt szülők! Előjáróink böles intézkedése ilyen üdvös, a gazdaságra nézve megbecsülhetetlen tanintézethez juttatott bennünket, ragadjuk meg az alkalmat, s járassuk gyermekeinket ezen intézetbe, had fejlődjenek testileg-lelkileg, had tanulják megismerni alaposan a földet, vizet s általában a természetet, melynek tudományos, illetve helyes ismerete a gazdára nézve megbecsülhetetlen kincs. Tudva ezt tisztelt szülők, hogy gyermekeink életpályájukra ezen tanintézetben nélkülözhetlen tudományt szereznek, kiküldjük-e gyermekeinket még ezután is már zsenge korukban a tanyára? Jó lelkiismerete azt fogja felelni minden szülőnek: hogy nem; mert nézetem szerint, ha ezt tesszük a helyett, hogy a gyermek lelkileg fejlődnek, inkább butul, testileg pedig még gyenge lévén, ha munkára fogjuk, könnyen elsatnyul és a mi leginkább megtörténik: a kintlévő cselédekkel érintkezvén, erkölcsileg is megromlik s így ezen rossz következmények úgy egyes emberre, mint az emberi társadalomra igen káros hatással vannak. Tehát hagyjunk fel tisztelt szülők, ezen régi, de rossz szokással; most már van alkalmunk szakmányunknak megfelelőleg jól nevelni gyermekeinket, járassuk őket a gazdasági iskolába és ha ezt tesszük, erős meggyőződésem az: hogy lesz Kecskemétnek értelmes, tekintélyes gazdaközönsége. — Úgy legyen.”

Ilyen nézetben volt Tassy László úr ezelőtt egy évvel; de lássuk miként vélekedik most egy év múltával iskolánkról.

A bevezetést mellőzve, melyben Tassy László úr a feletti örömeinek ad kifejezést, „hogy az elemi iskolák, gymnasiumok és reáliskola el van látva tanoncokkal”, — csak a felső-népiskolának van kevés — „tehát népünk nem közönyös a tanügy iránt s így nem lehet elítélni.” Ezen kedvező fordulat természetesen mind egy év leforgása alatt jött létre. De lássuk csak, Tassy László úrnak egy év alatt tett alapos tanulmányozása milyen véleményre vezette iskolánk iránt — igaz, hogy még sohasem volt hozzá szerencsénk sem bent az iskolában, sem annak gazdaságában — no de azért még a vaknak sincsen megtiltva, hogy a színekről ne írjon értekezést. Irja pedig Tassy úr folytatólag ezeket:

„Tudjuk azt, hogy a mai kor már nem elégzik meg fél tudománnyal semmiféle pályán, megköveteli, hogy szakavatott s tökéletesen képzett legyen akár iparos, akár gazdász. E tanintézet pedig nem úgy van szervezve, hogy ilyent neveljen, sőt még arra sem képes, hogy nagyobb tanintézetekbe, mint ipar- vagy gazdasági akadémiákba, a tanonczot előkészítsen. Ezt tartom e tanintézetre roppant hátránynak s mellőzésének főokául városunkban, s ezt példával nagyon könnyen beigazolhatom.” És most következik a talpraesett példa.

„Ha én fiamat kigazdának vagy iparosnak akarom nevelni s feladom ezen számítással a gazdasági felsőbb-népiskolába; igen, de 2—3 év múlva a gyermekben felbred a tanulási vágy s már nem elégzik meg ezen tanintézet által nyuj-

tott ismerettel, hanem felsőbb-iskolába vágyik, mit tegyek ekkor? Fellelet: Vagy el kell fojtanom gyermekemben e magasabb törekvést, vagy el kell neki veszteni egy-két évet és más tanintézetbe mennie, a hol előkészülhet a magasabb kiképzetésre s újra kezdeni a tanulást; mindkét eset igen fájdalmas úgy a szülőre, mint a gyermekre. Es így hányadik szülő teszi ki magát ez eshetőségnek, holott nincs rá kényszerítve, mert gyermekét akár a gymnasiumba adja, akár a réalba, ha nincs kedve tanulni, bármely osztályból áll is ki a gyermek, mehet iparosnak, kereskedőnek, gazdának s lehet belőle gondolkodni tudó becsületes polgár. Tehát így felismerve a helyi viszonyokat, bátran el lehet mondani, hogy még sok idő kell ahhoz, hogy Kecskeméten a nevezett tanintézet kellő számú tanonczezzel dicsekedhessék. Így bonczolgtatván e tanintézet siralmas sorsát, önként rávezeti az embert azon gondolatra, hogy ezen intézet oly helyen, hol nincs ennyi tanintézet, inkább megfelelne céljának s a tanügynek nagyobb szolgálatot tehetne, mint itt városunkban, hol csaknem hasztalan enyészik el" sat.

Midőn a fennebb idézett két közlemény összehasonlításából levonható tanulságos következtetés elbírálását a tisztelt olvasóközönségre bízom, egyúttal nem mulaszthatom el, hogy Tassy László úr utóbbi közleményének egyes tételeire felvilágosítással ne szolgáljak.

Azt mondja Tassy úr egyik helyen, hogy iskolánk „nem úgy van szervezve, hogy tökéletesen képzett gazdát neveljen, sőt még arra sem képes, hogy ipar- vagy gazdasági akadémiákra előkészítse a tanulókat.“ Ezekben tökéletesen egyetértünk Tassy úrral; de ha oly nagyon ismeri Ön iskolánk szervezetét, akkor azt is kellene tudnia, hogy ezen iskola egy tökéletesen önálló intézet, melynek sem az nem feladata, hogy tudományosan képzett gazdákat, gazdatisztekereket neveljen, sem pedig az, hogy az akadémiákra előkészítő intézet legyen. Hanem igenis az feladata, hogy a kisbirtokú földművelőosztály gyermekei benne olyan kiképzést nyerjenek, melylyel a szülőiktől öröklendő kisbirtokokon a kor kívánalmainak megfelelő okoskerü gazdálkodást folytatni képesek legyenek. Ez volna feladata és főcélja iskolánknak; azonban, hogy arra nézve is megnyugtassam Tassy urat csak némileg is, hogy a gazdasági szakosztályval egybekapcsolt felső-népiskola 2—3. vagy 4. osztályát végzett tanuló miféle intézetekbe léphet át a nélkül, hogy időt veszítene és a tanulást újra kellene kezdenie, szolgáljanak tudomására a következő tények:

Az iskolánk részére kiadott iskolai rendtartás 52-ik szakaszának 3-ik pontja ezt mondja: „Önálló ipar- vagy kereskedelmi tanodába — nem akadémiába — a felső-népiskolai két első, vagy a polgári iskola négy alsó osztályát elégséges sikerrel végzett tanuló vétethetik fel.“

Mellékesen még azt is elmondom, hogy az 1879—80-ik tanévben a 3-ik osztályt végzett egy tanulókat, kit egyik kártársunk magánúton az algebrára előkészített, a debreczeni gazdasági felső-tanintézetbe bevették. Egy másik növendékünket pedig, a ki ugyanazon évben a 4-ik osztályt végezte, a félegyházi tanítóképezdebe államsegélyre felvették. Az 1880—81-ik tanévben a 3-ik osztályt

végzett két növendékünkre pedig a jelen tanévre a ref. gymnasium 4-ik osztályába vették fel.

Ugy hiszem, hogy ezen tények eléggé megcáfolják Tassy úrnak azon állítását is, hogy ha az iskolánkban járó növendékek magasabb kiképzést akarnának nyerni, kénytelenek időt veszíteni.

Nem ott van a hiba tisztelt Tassy úr, a hol ön keresi, hanem az a főhiba itt, hogy közönyösök önök a megrovásig iskoláink iránt és ellenszenvet táplálnak iránta a nélkül, hogy maguk is tudják miért. Elég bizonyíték e tekintetben már az is, hogy 9 év alatt még azon szülőknek nagyobb része, kiknek gyermekei ezen iskolába jártak, sem tartották érdemesnek legalább az évi vizsgálatra eljönni; így hát mások még kevésbé szerencsétettek látogatásukkal.

Befejezésül arra legyen szabad kérnem tisztelt Tassy urat, hogy ha még irni szándékozik iskoláink érdekében valamit, legyen szives inkább hallgatni, mintsem oly értelemben magasztalni azt, mint most tevő; mert akkor valóban el kellene mondanunk, hogy „ments meg Uram jóbarátainktól, ellenségeink ellen majd csak megvédjük magunkat.“

Máté Sándor, igazgató.

Az apácza-ügyről.

A „Kecskemét“ mult száma vezérezikket szentel az apácza-ügynek, kijelentve, hogy nem szándéka polemizálni. Mi, bár méltányoljuk e kijelentést, de hibának tartanók részünkről hallgatással mellőzni az ott előadott ferdeségeket, nehogy azok hallgatásunk miatt másokban gyökeret verve, olyan gondolkodásnak és érületnek nyujtsanak tápot, mi még egyrészt helytelen, másrészt nem épen tiszteletre méltó.

Oly vádakkal terhelni valamely testületet, melyeket egészen bebizonyítani lehetetlen s részben is felelte nehéz, csak szerencsétlen természetnek vállalata lehet.

A vád pedig ki van mondva eme szavakban: „Mi ismerjük az apácza-nevelés eredményeit; germanizmusukat, a hierarchiának hódoló bigottizmusukat, a honleányi érületről való teljes tudatlanságukat.“ Továbbá: „Mi csak sajnálkozni tudunk azon sötétségben, mely a természet szavának megtagadásán alapuló, de a megtartani nem tudó, képmutató és erkölctelen intézményeket befogadni képes.“

Ahhoz, hogy valaki ilyesmiket állítson, roppant elfogultság kell, mert hiszen előre érezi és tudja, hogy állításainak ura nem lehet s kimondani mégis merészeli.

Föltesszük vezérezikkezé értelmiségéről, miszerint tudja, hogy a férfi- és nőtanító szerzeteseknek fogadalmi a lényegben azonosak. Ha tehát azon föltevésék, miket az apáczákra nézve mond, fennállhatók és helyesek, úgy ebből a sillogismus az, hogy azoknak éle a magyarországi tanító szerzetes rendeket nemcsak, de a létező tanító szerzetesek egyetemét érinti és sujtja azon passusával, hogy az a sötétség, képmutatás és erkölctelenség szervezett intézményét képezné. Ez pedig már merő sértés nemcsak a szerzetesekre, de az egész katholicizmusra nézve is. Józanul, higgadt észszel ennyit mondani nem képzeltük, hogy lehet, s ime sajnálatunkra arról meggyőződhattunk.

Mi nem kísértjük még szóval megezáfolni a meggondolatlanul kimondott vádakat, csak utalunk az országban létező férfi- és nőtanító szerzetesek élete és működésének önzetlen és elfogulatlan megfigyelésére és bírálására s bizton tudjuk, hogy az ítéles mérlegének serpenyője teljes súlyával a jobb részre dől.

S ha talán vannak is kivételek, kik hivatásukról megfelelkeznek: ezért lehet és szabad-e az összeségre a sötétség, képmutatás és erkölctelenség aljasító vádjának szennyes kövét dobni? A ki ezt teszi, az nem számolt még önmagával, sem a körülmenyekkel, az igazán sajnálatra méltó.

Nem elég csak azt mondani: „E tekintetben módunkban áll példákkal és bizonyítékokkal szolgálni“, hanem, ha csakugyan van benne mód s a példák és bizonyítékok döntők: a morál megóvása szempontjából tessék velök előállani. Vagy vezérezikkezé elégnek tartja a szót kimondani s mindjárt hitelét is várja? Megenged, ha mi nem adunk mindenben hitelt szavainak.

Az a germanizátori szerep a mivel az apáczák a hivatolt cikkekben meg vannak róva, szintén minden alapot nélkülöz. Hogy lehettek vagy voltak apáczák, kik itt vagy amott a germanizmus szellemét terjesztették: e miatt egy csapásra nem ítéltető el az egész, melynek ök csak individumait képezék. Mert ha ez lehet, úgy csaknem minden működési kör szereplői elítélhető, mivel aligha van, melyben egy vagy más nemzetiségnek szóval és tettel hive ne volna. S a magyarországi apáczák — talán igen kevés kivétellel — magyar honleányokból lévén: mi úgy tudjuk, hogy a honleányi érületnek nemcsak teljes tudatával bírnak, de magyarul éreznek és tesznek is. Szerintünk pedig más az csak tudni mi a honleányi érület s más honleányiasan érezni és tenni. Értéke csak ez utóbbinak van. Különben Kecskeméten nyilvános intézetnél germanizációtól tartani fölösleges aggodalom.

Végül szóljunk arról, miről legelőbb kell vala megemlékeznünk, hogy: a rom. kath. egyháznak van-e joga egy tisztán felekezeti iskolát állítani? Mi azt állítjuk: igenis van.

A rom. kath. egyház a multban meglevő iskoláiról ugyan lemondott; de arról, a mi nem volt, le nem mondhatott, tehát eo ipso megvan a joga, ha módjában áll, annak lételt adni, a nélkül, hogy régi felekezeti iskoláit visszavenné. Mi ugyan, különösen városunkban, hol annyi a vallásfelekezet, a felekezeti surlódásoknak a közös nevelés alapján való megszüntetése érdekében, a közös iskolát előnyösnek és szükségesnek tartjuk; de míg a kath. felekezeti iskola létjogát meg nem tagadhatjuk, annak felállítására ellen sincs mit zúgolódnunk a temérdek tanköteles és még mindég ki nem elégitó számú iskoláink mellett.

A főkérdés tehát szerintünk csak az, hogy az apáczák okleveles tanítónők-e? Mi nem hisszük, hogy azok volnának, de tudjuk, hogy azon kellek elsajátítására oktattatnak, mivel kell, hogy a tanítással foglalkozók birjanak, s e mellett lehet, hogy kiváltságaik is vannak a tanítás terén való működésre, de ha nem volnának is, reá szoríthatók, mint ez a világi oklevél nélkül működő tanítókkal szemben is dívik, hogy egy vagy két évi működés után oklevelet szerezzenek, s ennek meg-

TÁRCZA

A köszönés.

Mi a köszönés? Oly megállapított alakiség, a mely alól senki sem vonhatja ki magát a nélkül, hogy az illem szabályait meg ne sértené. Bizony mai napság a legtöbb köszönés üres formaiság gépiesen végrehajtva. Ha azonban a köszönés mélyebb lényegébe hatolunk úgy találjuk, hogy az a leg-nemesebb érzelmek, a melyek az emberi kebelben székelnek, a tiszteletnek, továbbá a barátságának kifolyása. Az egymást üdvözlés nem a civilizáció munkája, mert a régi s a polgáriassulatlan népek közt is felleljük azt s a műveltség legfeljebb a köszönés alakját változtatta meg.

A köszönést két részre oszthatjuk: először olyanra, a melyet szóval viszünk véghez, másodsor olyanra, a melyet testünk bizonyos részével vagyis taglejtéssel fejezünk ki. Mind a kettő oly jellemző a népek gondolkodásmódjára, hogy nem lesz érdektelen a különböző ó- és újkori népek gondolkodásmódját elősorolni.

A görögök a találkozás alkalmával „örülj“ (khájre) szóval üdvözlék egymást. „Ave“ (légy üdvözlő) „vale“ (élj egészségesben) szoltak egymáshoz a rómaiak. Az izraeliták, e nomád pásztor nép, kik évszázadokon keresztül nyögtek a súlyos rabszolgaság nehéz igája alatt, a reájuk nézve legjobbat: a békességet kívánták egymásnak, „Béke veled“ volt az ő köszönésük. A keresztényesség a „Dicsértessék az Ur Jézus Krisztus“ „Mindörökké; amen“ köszönés-formát terjesztette el.

„Jó reggelt, jó napot, jó estét, jó éjt“ stb.

halljuk mai napság majd minden nép közt. A francia „à dieu“, az olasz „addio“ is divatos, mit a magyar „isten veled“ kifejezéssel vett át. Azon népek, melyeknek főfoglatosságuk a hajózás, az „utazzál szerencsésen“ köszönést használják. „Fare well“ üdvözlő a másikat az angol; „farväl“ mond a svéd; „Farvel“ kiált a dán; „Vaarvel“ köszön a holland. Figyelemre méltó az oroszok köszönése is: Prosztszhai vagy proszti (bocsásás, engedj meg). Sajátságos neveléses köszönésmód vivik Sumadjiában, hol a nép pásztorokdással foglalkozik; találkozásuk alkalmával ezt kérdezik: van-e makk?

Eddig a köszönés ama módjáról szoltottunk, mely szóval történik; most áttérünk a köszönés azon nemére, a mely bizonyos taglejtésből vagy külső jelekből áll. Ilyen a civilizált részekben szokásos kalapleemelés, kézfogás, csók stb. A kalapleemelést azt állítják, hogy az angoloktól eredt volna. Ugyanis az angol rabszolgának lenyirt haját kellett viselnie s valahányszor ura előtt megjelent, ennek bizonyosságául fővegét le kellett emelnie. Később ez általános szokássá vált még az egyenrangú egyének közt is; így tehát a kalapleemelés annyit tesz, mintha mondanók: „Ime nézd szolgád vagyok.“ A kézfogást a németek tulajdonítják maguknak; azt hiszem alap nélkül. Jelenleg a hűség, barátság, bizalom stb. jelének tekintetik. A csók a tisztelet s szeretet jele. A kézesók legszokásosabb. Az oroszok a nőknek — természetesen egyenrangúakat értve — kezük helyett homlokukat, a lengyelek pedig vállukat csókolják meg.

Ha azonban elhagyjuk Európát, az üdvözlések számtalan változatát leljük fel a különböző népek között. A török — bátran számíthatjuk a nem európai népekhez — jelleméhez illően, komolyan

és méltóságosan köszön. Karjait keresztbe téve mellén fejét meghajtja: ezenkívül azonban használ más köszönésmódot is. Az arabok — épen mint Észak-Afrika lakosai — karjukat szívük fölé téve a köszöntött arcát megcsókolják. Jelleméhez illő módon üdvözlő a puszták fia a beduin azt, a kivel találkozik; ugyanis lóra ugorva az üdvözlött mellett sűti el fegyverét. A khinai a fejét bólingatja, miközben összeütögeti a köszöntöttel kezét. Az Ázsia belsejében lakó népeknél a köszönés oly fontosnak tartatik, hogy ennek elmulasztását bárki részéről is halálos sérelemnek tekintik. A legtöbb ázsiai nép üdvözléséből a bennök lakó rabszolgasághoz való hajlam tűnik ki. Így például Hindosztánban a köszönő homlokával a földet érinti. Sumatrán pedig az üdvözlöttnek lábát fejére vagy mellére helyezi. A lappok és ótanitiak letérdepelve orruk hegyét érintik össze; a Guinea partjain lakó négek újraik ropogtatásával köszönnek. De kigyőznél minden kis néptörzs sajátos köszönését felsorolni, megfigyelni?!

Végül megemlítjük még a minden polgáriassult népek közt szokásban levő s szabályok által meghatározott katonai és hajós üdvözléseket s a bányászok szivből jövő szerencse föl“ köszöntéseit, a midőn a tündöklő nap fényes és jöltevő világról a föld sötét üregébe bocsátkoznak. A hajósok „utazzál szerencsésen“ s a bányászok „szerencse föl“ üdvözlése az, a mely többnyire szivből ered. Bármikép, jelképileg vagy szóval történjék is az üdvözlés, az minden népnek mélyen gyökerezik szokásában és jellemében. Hogy azután szivből jövő-e az üdvözlés vagy pedig üres formáság, az már csupán egyes egyének jellemétől s viszonyától függ!

szerzése után, ha működésük különben is kielégítő volna, mi kifogás sem lehetne ellenük.

Arra a gunyoros kitételre pedig: „Valóban igen okos dolog is lenne a rom. kath. egyháznak lerázni magáról a 20 ezer forint évi terhet s aztán előbb apáczákkal a leánynevelésnek, azután meg jezsuitákkal a fiúnevelésnek (igy?) színét — javát kézrekeríteni — az a válaszuk, hogy: azon iskola, mely úgy a leányoknak, mint a fiúknak színét-javát (ezt a szó valódi értelmében vesszük) magához vonzza, nem lehet rossz, annak kiválóan jónak kell lennie s mint ilyen csak tiszteletet és elismerést érdemel, legyenek annak vezető factorai akár apácák, akár jezsuiták.

Nem kell messze mennünk, ha városunkban a piaristák gymnasiumát tekintjük is, meggyőződhetünk róla, hogy a szerzetesek vezetése alatt kitűnően hazafias s a valláserkölcsösség mellett felvilágosult — nem bigott — s szigorúan tudományos nevelés virágozhatnak. S mi a Gráczból hozzánk jövő, de magyar honleányokból lett apácáktól, saját körükhöz mérten szintén ilyen nevelést várunk és reménylünk s hisszük, hogy csalódnai nem fogunk.

Reflectálásul ezeket kívántuk elmondani.

Minke Béla.

Kazal Ferenczné

négy elemi osztályú leánynevelő-intézetének tantervkivonata az 1881—82-ik évről.

Az intézet célja a nőnevelést, mely különben a szülők és gyámok hivatásához tartoznék, a leglelküsimmeretesebben gondozni s fáradhatatlan odafigyelni, miszerint a növendékek az erkölcsi jellemképzést a lehető legbiztosabban elérhessék. A nőnem jólléte a növendékek észszerű nevelésén alapszik, mint hogy ettől függően nagyobb részt minden egyes növendék jellemének kiképzése s lelki megszilárdítása, és testi erejének fejlődése, valamint a női hivatásához való képesítése, jövőjének üdvé, szülőinek, hazájának és a társadalomnak reménye. Ezen gondolattól áthatva, Istenben vetett bizalommal a kezdet ezer és ezer bajait átgondolva nyitom meg magán és saját vezetésem alatt intézetemet.

Azon nevelést, melynek tárgyait a jellemképzés, a szellemi tehetségek s az erkölcsök fejlesztése, mely a női szellem követelte műveltség előmozdítása és terjesztése, az illem és nemesebb életmód követelményeit képezik, nem választottam el a kötelezett tantárgyaktól, sőt inkább minden törekvésemet oda irányítom, hogy e kettő karöltve haladjon egymással s egymást kiegészítse. Továbbá, a kötelezett tantárgyakon kívül, sorrendbe előadatok, a francia nyelv írás és olvasással, német nyelv írás és olvasással, s mindennemű női kézimunkák.

Kecskemét 1881. aug. 30.

Kazal Ferenczné, intézet tulajdonos.

UJDONSÁGOK.

— **Tanév megnyitás.** A helybeli ref. főiskola jogi osztályaiban folyó szeptember hó 12-én a szentlélek segítségül hívása után reggeli 8 órakor a jogakademia helyiségén fog megnyitást; — ez alkalommal dr. Beliczay Jónás úr, római jog tanára által, Suetonius Tranquillus római történetíró élete és műveiről felolvasás tartatik, melyre az érdekelt t. cz. közönség tisztelettel meghívatik. Kecskemét, 1881. évi szeptember hó 9-én. Csilléry Benő, jogak. igazgató.

— **Halálozás.** Folyó évi aug. hó 23-án hunyt el Bécsben Maszanetz Vitus úr, ranggal nyugalmazott es. kir. főhadnagy, az ágyúkereszt, a vitézség aranyérem birtokosa, Kecskemét város volt lakosa s köztisztviselőként állott polgára. A mostani nemzedék emlékezik még a tisztas, mindenki iránt nyájas öreg úrra. Egyik tagja volt ő azon társadalmi egyesületnek, mely a 30-as években a város értelmiségéből, magasabb állású tisztviselőiből s vagyoniilag önálló magánzömből alakult, mely nemcsak a társadalmi téren fejtett ki tevékenységet, de a város, egyház- és iskolaügyekben annak kiválóbb tagjai mindég vezérszerepet vittek. E társulat tagjait nem az alapszabályok paragrafusai — melyek nem voltak —, de a köztük kifejtett igazi baráti viszony s a közügyek iránti önzetlen érdeklődés fűzött szorosán egybe. A boldogult családi kötelmeinél fogva a 70-es évek elején előbb Érsekújvárra, később Bécsbe ment lakni, hol végelgyenülés következtében 89 éves korában hunyt el. Béke lengjen porai fölött.

— **Gőzcséplőgépi áldozata.** Striha Pál nap-számos Sikari László úr városföldi birtokán a cséplőgépi mellett mint etető volt alkalmazva és vigyázatlanságból jobb karja az etetőbe került, melyben ez kis csonk hátramaradásával teljesen összezúzatott. A nagy vérvesztéstől egészen kimerülve a kórházba vitették, hol rajta azonnal csonkítási műtét hajtattott végre.

— **A helyben szállásoló** es. és kir. közöshad-seregbeli huszárok ellen nagyon sok a panasz, hogy enyém és tied között különbséget tenni nem tudnak, vagy nem akarnak, s a mi legfőbb, hogy nincs, ki őket e különbségre megtanítaná. Különösen szeretik a más árpaszalmáját, s hogy azt elvihessék, lovaikat kocsiába fogják, s 6—10 főnyi s nagyobb csapatokban mennek rakodni, s viszik a szalmát a kaszárnyába, a gazda pedig örüljön ha meg nem verik. Ilyen s ehhez hasonló panaszok lőnek a kapitányságtól az illetékes parancsnoksághoz áttéve, melyekre nézve hinni szeretjük, hogy káros felek érdekében gyorsan elintézve lesznek.

— **A helybeli jogakademia** osztályaiban folyó 1881/2. tanévre jelentkezett 42 hallgató közül a rendes beíratási idő alatt az igazgatóság által 34 felvétetett. A később jelentkezőknek nyomós okokból szept. hó végeig engedélyt ad a felvételre a tanári kar, azontúl pedig különös méltányossági tekintetből a jogakademia igazgatótanácsa.

A „Pesti Hirlap”-ból olvassuk, hogy Kecskeméten ez évi október 1-én új lap indul meg társadalmi és szépirodalmi tartalommal, „Kecskeméti vidéki közlöny” czim alatt, mely hetenként kétszer fog megjelenni. A szerkesztő Murai Károly, (a „Független Hirlap” volt munkatársa) lesz. Előfizetési ár egy évre 8 frt. Az előfizetési pénzek Kecskemétre a lap czime alatt küldendők. Eddig a közlemény. Ha e hír valósul, mi annak részünkről öszinte szívből örvendünk, mert azt hisszük, hogy e téren leendő becsületes verseny a már létező lapok intézőit annál nagyobb szellemi munkásság kifejlesztésére serkenti.

— **Két árverés eredménye.** A városi hatóság f. hó 5-én elárvereztetett a sertéshizlaló-telepek mellett újabban állítandó 16 telepre való területet, összesen 9 hold és 910 négyszögölben és kapott érte 18,817 frt 63 krajczárt, a miből holdjáért átlag 1966 frt. 56 kr., négyszögöléért pedig 1 frt 23.4 kr. esik. — Folyó hó 6-án a csalányosi szőlőkön felül a széles köz külső végénél adatott el örök árban 13 hold 776 □ öl terület 6 részletben 1246 frt 15 kr-ért, átlag holdankint 92 frt 41 kr-ért. Azt hisszük, hogy ezen bevételket jobban és hasznosabban nem lehetne értékesíteni, mintha azokból a rég várt és óhajtott téglafőgyártó-körkemenzést fölépítenénk, hogy útcáink kitégláztatása által a kövezeti vámban új pénzforrást nyitnánk és kellő mennyiségű jó épülettéglát nyernénk.

— **A gazdasági gőzmalom beteg.** Folyó hó 8-án Kisasszony napján reggeli 4 órakor eltört a lengő kerék forgattyúja s miután nem volt többé mi a gőzhenger nyomlapját útjában visszatartsa, ez oly sebességgel és erővel rohant a beömlő gőztől hajtva a gőzhenger külső végének, hogy a feneket tartó egy hüvelyk vastag csavarokat egyszerre mind elszagatván, a henger fenekét kiütötte és a hengert mintegy 40 centimetryire berepesztette. A tengely töréslapja azt mutatja, hogy az már a beállításnál valószínűleg hibás volt, mert az egész tengely átmérőin csak egynegyedrész új törés idézte elő a katasztrófát. — A „József-gőzmalom” felhasználva a jó alkalmat, most 30 kr. helyett 50 kr-ért darál métermázsánként, jó jövedelem, de nem tisztességes az örlető közönséget majdnem duplán sarezolni akkor, midőn a kétszeres kereset maga is nagy hasznot biztosít.

— **A jogakademia** fenntartó testületeinek tanácskozása és megállapodásairól a „Kecskemét” oly ferdített s roszakaratú tudósítást közöl, minőt csak töle és az ismert akademia-falóktól várhatunk. Valóban elszorul szívünk, ha elgondoljuk, mily roszakarat, önzés és bosszú áldozatává akarnak tenni egy tanintézetet, melyet pedig csak egy kis jóakarattal oly virágozóvá lehetne tenni, melyre városunk méltán büszke lenne. Ime most is megemlítendőnek tartjuk, hogy a hallgatók száma szinte csodálatos módon már eddig is jelentékenyen emelkedett, hátha még ellenségei három év óta a folytonos beszűntetést nem kürtölték volna!

— **A templomrablók.** Hubert Lajos és Kocsis József folyó hó 9-én adattak át a fenytő törvényszéknek Weisz Ignác, Polacsek Jakab, Stern Miksa és Weezler Lipót nevű orgazdákkal, s Merász Pállal együtt, ki tudva tolvajokként takargatta őket lakásán. Orgazdasággal látszik még terhelve lenni özvegy Halasi Takács Istvánné, ki azonban szabadlábban hagyott. A templomi ékszerek nagy része, bár roncsokban, megkerült. A bűn napfényre jöttében feljelentő Takács Juliánán kívül, kit ezért Merász Pál életétől akart megfosztani, tagadhatlan érdeme van Bene László rbiztosnak, ki fáradságot nem kímélve, ügyesen legombolyította a Kecskemétről Hatvanba és Budapestre kúszált szájakat. — U. P. vendéglős kára nagy részben megkerült, káránál minden esetre fontosabb azon nyeresemény, hogy ama kis gyermeket, — pinezérjét — kit némelyek vendégei részéről, csupa gyanúból halálra szerettek volna kizoztatni, tekintet nélkül korára, — a gyanú alól felmentette.

— **A helyi magy. kir. állami főreáltanodánál**

a beíratások befejeztetvén, van az intézet 8 osztályában 143 növendék, nevezetesen: az I. osztályban 52, a II. 22, a III. 16, a IV. 13, az V. 6, a VI. 11, a VII. 9 és a VIII. 7 növendék. Ezek közül r. kath. 87, helv. v. 14, ágostai 4, görögkeleti 1, mőzes v. 37. Csak magyarul beszél 56, magyar-német nyelven 35, német-magyar nyelven 38, csak németül 14. Értelmiség gyermeke 44, birtokosé 29, kereskedő és iparosé 59, szolgálé 11. Igaz, hogy a mult évi létszámhoz képest a szaporulat csak 6; de ez mégis örvendetes jelenségül tekintendő, mert az első osztály száma, mely a mult évben 31 volt, most 21-el növekedett és ezek között 26, tehát épen fele helyi származású. És így kilátás van arra, hogy ha e növendékek nagyobb része csak az alsóbb 3—4 osztályt végezi is be, értelmes iparos- és kereskedő növendékek kerülnek ki az intézetből.

— **A torony óra** végre elkészült s ma már a város minden részében tudni lehet, hányat ütött az óra; hanem azért az órának kár 33 perczel előbb járni a budapesti közép napidőnél a rá bizott gépezetet; — úgy is halad az idő, ha óráit (értsd a kecskeméti toronyórát) nem siettetjük is!

— **A ki előtt hihetetlen,** tegyen sétát a mária-hegyi szőlőközeken, csapatokban látni fog huszárokat, kik lovaikat legeltetik. Illik e az efféle lőtartás a veresnadrág mellé, nem keressük, de hogy a város közönsége tulajdonát képező térségeken legeltetni, bejelentés és engedelem nélkül nem illik, azt merjük állítani. Mi nem tudjuk, hogy a legénység magától teszi-e ezt, de bátran merjük mondani, hogy ez nem járja. A lakosság ha egyetlen libát kieserít a közlegetőre, megbüntetik, a szőlők közlein pedig szájbér mellett is tilos a legeltetés, könnyen érthető okokból — miért kelljen tehát túrni a katonaság részéről a tulajdonjog eme megsértését? Nagyon drága nekünk az a közös hadsereg, ha ekkép külön nem vámol és sarezol is bennünket. Kérünk intézkedést.

— **A takarékpénztár-egyesületnél** megüresedett számtisztai állásra szavazattöbbséggel Csabai Gyula választott meg.

— **Egy jeles bizonyítványokkal** ellátott első éves joghallgató, ki a német és francia nyelvekben is képes alapos oktatást adni, ajánlkozik correpetitorul kisebb vagy nagyobb növendékek mellé. Bővebb fölvilágosítás szerezhető a szerkesztőségben.

MOZAIK.

— Egy lángvörös hajú fősvény az utcán egy koldusra akadt.

— Adjon az úr egy hatost! — rimánkodik a koldús.

— Nem szégyenled magad olyan sokat kérni?

— Kérek hát egy suszter tallért?

— Nem adok.

— Legyen hát olyan jó, adjon egy krajczárkát.

— Nincs nálam apró pénz!

— No hát akkor — kiáltott a koldús kalapját fejére vágva — legalább engedje meg, hogy ezt a szivaresutkát meggyujthassam a hajánál.

„Miért véték az öngyilkosság?”

„Mert az egészségnek árt!”

Rohan reggel Erzsók asszony a szomszédba.

„Komámasszony! Képzeld csak, hogy megijedtem az éjjel!”

„Hogy, hogy?”

„Hát az uram most az egyszer — józanon jött haza.”

— Egy francia művész nő korát senki sem tudta; igen természetes, hogy számtalan kísérlet történt ennek megtudására, azonban egy sem sikerült. Végre azt találták, hogy tanukép idéztetik meg a törvényszékhez. Eljött a nap, a melyben a művésznek tanukép kellett szerepelni. „Nevét kérem” szól az elnök. „Angélique POUJOURS fleurie.” „Foglalkozása?” „Szinésznő.” „Kora?” A nagyszámmal egybegyűlt közönség tühegyen állt s lélekzetét is visszafojtva leste a feleletet. POUJOURS fleurie kisasszony pedig odahajult az elnökhöz s szépen a fülébe súgta a feleletet. Az elnök mint lovagias ember, természetesen nem fecsegte ki a reábizott titkot s így a kíváncsiak újra hoppon maradtak.

— Beöthy Laczi mondja: A házas élet háborúi, miket a nő és férj folytatnak egymás ellen, igen nevezetese s a férjre nézve bizonytalan, legtöbbszörre pedig bizonytalan kimenetűek. Ugyanis a nőnek mindig két fegyvere van, míg férjének csak egy. A nő fegyverei: a nyelv és a köny; a férfié csak a hidegvér.

— I. Napoleon egyik departementben az erdőn keresztül vivő, de még készülődőben levő úton beszélgetett a főmérnökkel. Napoleon, a ki igen szerette az embereket zavarba hozni így szól: „Hány mértföldre van ide a város?” „Tizenhétre,

Sire", felel a mérnök. „Nem tudná megmondani mérnök úr, hogy hány darab kő kellene, hogy ezt az útát a városig járhatóvá tehessek?” „Kétmillió négyszáz kilenczvenhét darab”, felel a mérnök minden gondolkodás nélkül. A császárt annyira meglepte e nem annyira való, mint hirtelen felelet, hogy a mérnököt azonnal magas állásra nevezte ki.

— Az udvariasság mint életmentő. Bernadotte, mint svéd trónörökös a trónjától megfosztott Gusztáv Adolf neje volt estélyen. A thea szolgálatán fel, az ex- királynő sajátkezőleg készítette el egy eszébe théat s azt Bernadotte-nak kínálta. A trónörökös részint az udvariasságtól indittatva, részint egy a háttára intézett nyomás által figyelmeztetve így szólt: „Nem fogadhatom el, hogy felséged fáradjon értem!” Erre a királyné által készített théat az ex- királyné elé tette s maga egy másik csészét vont maga elé. Gusztáv Adolf neje e pillanatban oly fehér lett, mint a halál, azonban tudott magán uralkodni: megitta a théat élveződve az „udvariasság” Bernadotte fölött. Másnap reggel nyilvánossá lett, hogy Dorottya királyné a Bernadottenak szánt méreg következtében meghalt! Így mentette meg Bernadotte életét az udvariasság.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

— Mulattató Zsebkönyvtár czim alatt Buzárovits Gusztáv esztergomi könyvkiadó, dr. Körösy László szerkesztésében egy humorisztikus vállalatot indított meg, mely kőre elsősorú iróinkon kívül a fővárosi és vidéki sajtó kitüntető elismerése is csatlakozik. A vállalat eddig tíz füzetet adott közönségünk olvasóasztalára. Az első ötről már volt alkalmunk röviden megemlékezni s dicsérőleg nyilatkozni. Az utóbbi öt füzet a következő tartalommal jelent meg: 6. füzet. Humoros költemények. A legkitűnőbb régiek és újabb humoros költemények gyűjteménye. 7. füzet. M. F. Márton úr bajai. Humoreszk. 8. füzet. A kitűnő vendég. Vigjáték egy felvonásban Csepreghy Ferencztől. Különösen műkedvelőknek előadásra alkalmas. 9., 10. (kettős füzet) Eckstein hírneves humoreszkjének (Im Carcer) fordítása dr.

Spinoza tollából. Az iskolai kalodában czim alatt. A Mulattató Zsebkönyvtár minden egyes füzeté befejezett egészet nyújt tartalmánál és irányánál fogva nemcsak a nagy közönségnek, de ifjúságunknak is tiszta lelkiismerettel ajánlható. A füzetek ára egyenkint 12 kr. Tíz egymásután következő számú füzet előfizetési ára bérmentes szállítással 1 frt. Megrendelhető postautalvánnyal Buzárovits Gusztáv könyvkiadóságból Esztergomban.

— A „Képes Családi Lapok” 49-ik szám tartalma: A kis fekete úr, elbeszélés írta Szépfaludi Ö. Ferencz. (Folytatás). — Mért mosolyg... Költemény, Molnár Endrétől. — Margit, elbeszélés írta P. Völgyi Lajos. (Vége.) — Egy borzalmas éj, iszonyú történet, írta Rosz Lélek. — A csaló-gány dala, beszély Szedres Ákostól. Mozaik: Irodalom és művészet. Egyveleg. — A hét története. — Képek: Pusztai mulatság. — A bűnbűdés. — Pozsony. — A könyvtárban. — Melléklet: Az ékszerárús leánya czimű regény 17—32 oldala. — A borítékon: Heti naptár. — Pályázati talányok. — Talány megfejtések. — Megfejtők nevei. — Kérdések, feleletek, ajánlatok stb. — Hirdetések. — Előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetés postautalvánnyal Mehner Vilmos kiadó-hivatalába (Budapest, Papnövelde-útcza 8. sz.) küldendő.

— Magyar szemle IX-ik füzeté megjelent és beküldetett. E folyóirat behatóan tárgyal tudományos, történeti, irodalmi és művészeti kérdéseket, s tájékozást nyújt a külföldön és hazánkban felmerülő új nézetek és eszmékről, találmányok és felfedezésekről. Minden egyes füzet sikerült elbeszélést, történelmi, természettudományi, népművelési, politikai, művészeti, irodalmi s közgazdasági tanulmányokat, életrajzokat s bírálatokat tartalmaz. Sok jeles író támogatásával dícselkedhetik, s ezeknek segélyével e folyóirat, a kor színvonalán álló, érdekes, vonzó és tanúságos olvastanyt nyújt. Ára egész évre 6 frt, füzetenként 60 kr. Az előfizetés Mehner Vilmos kiadóhoz küldendő.

Tudósítás a kecskeméti hetivásárról.

1881. szeptember 9-én.

Tisztabúza métermázsánként	11.50	któl 12.—	krig.
Kétszerbúza	10.—	”	10.50
Rozs	8.20	”	8.50
Árpa	7.20	”	7.50
Zab	6.—	”	6.20
Tengeri	7.—	”	7.50
Köles	6.50	”	7.—
Krumpli	2.—	”	2.30

Kimutatás a Kecskeméti Központi Takarékpénztár augusztus havi forgalmáról.

Bevétel:

Mult havi pénztári maradvány	1,043	frt.	52	kr.
Betétek	15,370	”	35	”
Biztosított váltók	15,060	”	—	”
Fedezett váltók	4,806	”	—	”
Leszámitolás	95,904	”	96	”
Folyószámlák	69,403	”	32	”
Viszleszámitolás	74,030	”	—	”
Különféle kamatok	3,627	”	18	”
Különféle díjak	92	”	40	”
	279,337	frt.	73	kr.

Kiadás:

Kölesön (ingatlanra)	250	frt.	—	kr.
Fedezett váltók	7,681	”	—	”
Leszámitolás (váltókra)	100,216	”	09	”
Betétek és tők. kamat visszafizetése	14,535	”	61	”
Betétek folyó kamata	41	”	79	”
Viszleszámitolás visszafizetése	49,826	”	—	”
Biztosított váltók	13,920	”	—	”
Folyószámlák	81,372	”	24	”
Kamatértítés	1	”	—	”
Adó	484	”	97	”
Tiszti és szolgáló fizetés	366	”	66	”
Folyó költség	39	”	70	”
Különféle kamatok	954	”	98	”
Pénztárkészlet mint egyenleg	9,647	”	69	”
	279,337	frt.	73	kr.

Felelős szerkesztők:

Dr. Horváth János, Dr. Dékány Rafael,
Dr. Tassy Pál.

H I R D E T É S E K.

Bútoreladás.

A Páva-útczán fekvő 130-ik számú Tóth Ignác úr házában — költözökös miatt — több bútordarab jutányos áron adandó el. 141 (1—1)

Hirdetmény.

Monostoron a volt esendőféle laktanya helyiség és a környékén hozzá csatolt 75 hold 1393 négyszögöl szántóföldre — bormérési jog nélkül, — továbbá ugyanott a volt kocsmaföldre, mely 47 hold 543 négyszögöl tesz; végre Monostor alsó végén a közlegelőből kiszakított 260 hold 553 négyszögöl földre — 25—30 holdas részletekben — folyó évi augusztus hó 26-án megtartott árverés eredménye a közgyűlés által kielégítőnek nem találtatván, jóvá nem hagyott, hanem azok újabb haszonbérbeadása — 6 egymás után következő évre — megrendeltetett, s az árverés megtartására folyó évi szeptember hó 13-ik napjának reggeli 8 órája a helyszíne kitézetet, mely határidőre vállalkozni kívánók annak kijelentésével hivatnak fel, hogy a esendőféle épület és hozzá csatolt földnél 100 frt, a többi részleteknél pedig 50 frt lesz bánatpénzül előre letendő, és végre hogy egyéb feltételek a gazdasági hivatalnál addig is megtekinthetők. Kecskemét, 1881. szept. 1-én.

134 (2—2) A gazdasági osztály.

Gyenes S. és Fiai

vas- és fűszerkereskedésbe egy jó családból való fiú tanonczul fölvetetik. 138 (3—2)

Hirdetmény.

A város tulajdonához tartozó fürdőház-helyiség haszonbérlete a folyó évi október 31-én lejárván, újból 3 évre haszonbérbeadása a 6730/1881. számú tanácsi végzéssel megrendeltetett s az árverés megtartására folyó évi szeptember hó 13-ik napjának reggeli 9 órája a város ház udvarára kitézetett, melyre vállalkozni akarók 50 frt bánatpénzzel megjelenésre azzal hivatnak fel, hogy az árverési feltételek a kitézett határidőig a gazdasági hivatalban a hivatalos órákban bármikor megtekinthetők. Kecskemét, 1881. augusztus 30.

133 (2—2) A gazdasági osztály.

Wittmann Károly

czukrász

egy 14—15 éves jó fiút 137 (0—2)

tanonczul elfogad.

Birtokeladás.

Városföldjén Dr. Milhoffer Antal úr szomszédságában 15 hold kitűnő minőségű szántóföld — 1600 négyszögölével számítva — szabadkészből eladó. 140 (1—1)
Értesítést nyerhetni Schwarz József megbizottnál.
(Lakása: Kisvására-útcza, Szappanos József úr házában.)

Szamos bizonyítvány a legelső orvosi tekintélyektől.

Harmincz éven át jónak bizonyult Anatherin-szájviz

Dr. POPP J. G.-től

cs. kir. udvari fogorvos, Bécs, Stadt, Bognergasse 2. Minden más fogvizeknek eleibe teendő mint óvszer a fog és szájbetegségek ellen, a fogak korhadása és ingóvá válása ellen, kellemes íz és szaggal, a foghúst erősíti s mint hasonlíthatatlan fogtisztító szer szolgál. Egyszersmind kitűnő öblögető viz is torokfájásoknál.

Hogy ezen közkezdveltségű s nélkülözhetlenné vált készítmény minden körök által megszerezhető legyen, különböző nagyságú palackokban van, és pedig 1 nagy palack 1 frt. 40 krral, és közepserű palack 1 frttal és egy kis palack 50 krral.

Dr. Popp Anatherin-fogpastája

a fogak tisztítása és épentartására, a kellemetlen bűz és a fogkő elhárítására. Ára egy üveg szelenczének 1 frt. 22 kr.

Dr. Popp illatos fogpastája,

évek hosszú során át jónak bizonyult, mint a legkitűnőbb szer a szájüreg és fognak ápolása és fentartására. Ára darabonként 35 kr.

Dr. Popp növényi fogpora,

tisztítja a fogakat, eltávolítja az oly kellemetlen fogköveket s a fogmáz folyton nyer felhars és üdese-gében. Ára dobozonként 63 kr.

Dr. Popp fogólma a lyukas fogak önkítöltésére.

Illatos növényi szappanok

az arczbőr szépitése és javítására, s minden bőr-tisztalanság ellen jónak bizonyult, lepecsételt eredeti csomagokban 30 krral.

Szives tudomásul!

A hamisítástól ótalmaszást végezt figyelmeztetik a t. cz. közönség, miszerint az **Anatherin szájviz minden palackjának a nyaka védjeggyel van ellátva**, (Hygea és az anatherin készítmények czége), valamint azonfelül még minden palack egy külborítékkal van ellátva, mely világos víznyomatban a birodalmi sást és a czéget tartalmazza.

Kapható: Kecskeméten Molnár János, Katona Zsigmond és Machleid Alajos, Nagy-Körösön Tarkay K. és Medveczky S., Szolnokon Boar G. és Horánszky I., Felegházán özv. Hoffer A., Szentesen Dósa B. és Várady L., Majsán Tarjai P., Czegléden Persay A., Kis-Körösön Gubás K., Szabadzállásán Martinovicz P., Csongrádon özv. Meister E., Mező-Túron özv. Smogyi G. gyógyszerészeikben. 35 (18—11)

Hirdetmény.

A Sarkás és kerekgyházi határ közötti közlegelőből 152 hold 363 négyszögöl terület részint megveszabályozás, részint önálló részletekben a 63/1881. sz. közgyűlési határozat folytán örökön eladatni határozatván, közhírré tétetik, hogy ezen területből Borbély Ferencz, B. Szabó Mátyás és Laci István birtokaik végében fekvő 25 hold 198 négyszögöl terület is a rajta levő erdővel együtt folyó 1881. évi szept. hó 20-ik napja d. e. 9 órakor a helyszínen nyilvános árverésen fog eladatni; — az árverés megkezdése előtt zárt ajánlatok is elfogadhatnak.

Árverési feltételek:

1-ör. Kikiáltási ár a becsár, melynek $\frac{1}{10}$ részét tartoznak venni szándékozók az árverés megkezdése előtt az árverelő tanácsnok kezeihez letenni, különben az árverésben részt nem vehetnek.

2-ör. Ha a vételár 100 frtot meghalad, 10 év alatt, — 50 frtot meghaladó összegnél 100 frtig 2 év alatt, — végre ha a vételár 50 forintot sem ütne meg, az a jóváhagyástól számítva 30 nap alatt lesz 7% kamataival együtt a városi főpénztárba befizetendő.

Miről venni szándékozók annak kijelentésével értesíttetnek, hogy az árverés egyéb feltételei a gazdasági hivatalnál addig is megtekinthetők.

Kecskemét, 1881. szeptember 9.

139 (2—1)

A gazdasági osztály.

A LEGJOBB
SZIVARKA PAPIR
LE HOUBLON
FRANCZIA GYÁRTMÁNY
UTÁNZÁSOTÓL
ÓVATIK!!!

E szivarkapapír csak akkor valódi, ha minden, lap **LE HOUBLON** bélyegzőt magán hordja és minden karten az alatt látható védjeggyel és aláírással van ellátva.

Henry Henry
Propriétaire du Brevet.
CAWLEY et HENRY, egyedüli gyártók, PARIS.